

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ ім. П.Л. ШУПИКА,
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім.
М.Горького
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. Данила Галицького**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник Міністра
охорони здоров'я України
_____ О.Толстанов
« ____ » _____ 2014р.

**Навчальний план та програма спеціалізації (інтернатури)
випускників вищих медичних закладів освіти III - IV
рівнів акредитації за спеціальністю
«Акушерство та гінекологія»**

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

1. **Гойда Н. Г.** - професор кафедри «Управління охороною здоров'я», проректор з лікувальної роботи Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика
2. **Грищенко О. В.** - завідувач кафедри перинатології, акушерства, та гінекології Харківської медичної академії післядипломної освіти
3. **Квашенко В. П.** - професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Учбово наукового інституту післядипломної освіти Донецького національного медичного університету ім. М.Горького
4. **Пирогова В. І.** - завідувач кафедри акушерства, гінекології та перинатології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького

Навчальний план та програма спеціалізації (інтернатури) випускників вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації зі спеціальності «Акушерство та гінекологія» розроблені співробітниками кафедр перинатології, акушерства та гінекології Харківської медичної академії післядипломної освіти (зав. каф. - д.мед.н., професор О.В. Грищенко), д. мед.н., професором кафедри управління охороною здоров'я Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика Н.Г.Гойдою (зав. каф. – д.мед.н, Ю.В. Вороненко), д. мед.н., В.П. Квашенко професором кафедри акушерства, гінекології та перинатології Учбово наукового інституту післядипломної освіти Донецького національного медичного університету ім. М.Горького (зав. каф. – д.мед.н., професор В.К.Чайка), кафедри акушерства, гінекології та перинатології Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького (зав. каф. - д.мед.н., професор В.І.Пирогова)

Рецензенти:

1. **Сімрок В.В.** - завідувач кафедри акушерства та гінекології Луганського державного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
2. **Луценко Н. С.** - завідувач кафедри акушерства та гінекології Запорізької медичної академії післядипломної освіти, доктор медичних наук, професор.

Навчальний план та програма схвалені Координаційною науково- методичною радою з післядипломної освіти МОЗ України «_10_»_квітня_2014р., протокол №

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Тривалість навчання випускників вищих навчальних закладів в інтернатурі з акушерства та гінекології згідно Наказу МОЗ № 621 від 21.11. 2005 р. триває 3 роки = 33 місяці (5148 учбових годин). Навчання в інтернатурі складається з очного циклу навчання, коли лікар-інтерн знаходиться на кафедральній базі і отримує як теоретичні знання, так і опановує та відпрацьовує основні практичні навички, що необхідні для надання акушерсько-гінекологічної допомоги. Другу частину навчання вони отримують на базах стажування за розподілом МОЗ України. Це сприяє кращій орієнтованості молодих фахівців та розумінню тих високих вимог, що застосовуються до сучасних медичних працівників. База стажування для лікарів-інтернів, які навчаються за державним замовленням, визначається обласними відділами охорони здоров'я при ОДА згідно розподілу МОЗ України. Лікарі-інтерни, які навчаються на госпрозрахунковій основі, обирають базу стажування за власним бажанням.

Зазвичай заняття розпочинаються з першого серпня на базі (Б) і тривають 1 місяць (156 годин). З вересня (з початком офіційного навчального року) по грудень поточного року та у січні – лютому наступного календарного року, що складає 6 місяців 936 учбових годин лікарі – інтерни навчаються на очній частині і перебувають на кафедрі (К) – **перший очний цикл** занять. Після складання заліку далі вони протягом 4 місяців (з березня по червень) навчаються на базах стажування (Б), що складає 624 години. На липень вони отримують відпустку.

З серпня по грудень цього ж року та січень-лютий наступного календарного року (7 місяців – 1092 учбові години) лікарі-інтерни продовжують навчання на Б. **Другий очний цикл** занять на К триває протягом березня – червня, що складає 4 місяці або 624 години. У липні другого року навчання лікарі-інтерни отримують відпустку.

На третьому році навчання з серпня по грудень поточного року і з січня по квітень наступного календарного року (9 місяців, що складає 1404 години) лікарі-інтерни навчаються на Б. **Третій очний цикл** (останній) навчання на К триває травень – червень (2 місяці, що складає 312 учбових годин).

Вимоги до баз стажування протягом останніх років залишаються не змінними. Для покращення якості навчання на заочній частині інтернатури було підготовлено методичну розробку згідно вимог до проходження інтернатури.

Програма з акушерства та гінекології була переглянута значним чином. У своїй структурі вона розподілена по навчальних часах таким чином, що при необхідності може досить легко бути переорієнтована у модульну. Це дає

кафедри можливість за необхідності гнучко складати розклад виходячи з виробничих вимог. Другою особливістю програми є те, що в ній значно зменшена частка лекційних навчальних годин за рахунок практичних занять. Кожен розділ закінчується відведеним часом для опитування та поточного контролю засвоєння навчального матеріалу.

Досить значних змін зазнав розділ 01, що стосується питань організації акушерко-гінекологічної допомоги з урахуванням принципів регіоналізації, подальшого впровадження загальної практики сімейної медицини і місця спеціалізованої допомоги жінкам та дітям. Ключовими перебудовами цього розділу є внесення розділу 1.6 «Організація служби планування сім'ї» та 1.10 «Основи консультування». Останній розділ є дуже важливим для становлення молодого лікаря, навчає правилам та методикам спілкування як з хворими, їх рідними, а також між колегами. Розділ 1.9 озброює лікарів знанням сучасних нормативних актів і орієнтує їх на медичну практику у сучасному правовому полі.

Переглянутий в програмі також розділ 03, щодо методів обстеження в акушерстві. Більше практичних годин відведено сучасним методам оцінки та моніторингу стану плода, ендоскопічним методам дослідження.

На другий рік навчання було перенесено розділ 08 Екстрагенітальна патологія. У той же час на першому році навчання виникла можливість проведення у 19 розділі модулю з питань планування сім'ї, так як він має дуже велике як медичне, так і соціальне значення.

Програма в цілому і особливо другий рік навчання є більш структурований, враховує питання сучасності, орієнтований на клінічні протоколи, що базуються на засадах доказової медицини. Розширений розділ 8.7 щодо ведення вагітності при наявності материнсько-плодової інфекції і, особливо, надання допомоги ВІЛ інфікованим жінкам для запобігання вертикальної трансмісії.

Основною метою навчання лікарів в інтернатурі є набуття та відпрацювання практичних навичок для надання акушерсько-гінекологічної допомоги. Також молодий спеціаліст зобов'язан систематизувати та поглибити теоретичні знання щодо основних видів патології, орієнтуватися у нормативно-правовій базі, знати клінічні протоколи. Навчання в інтернатурі зараховується до лікарського стажу. Згідно законодавства, кожний лікар, що навчається в інтернатурі повинен щомісяця нести чергування в стаціонарі 24 години як на очній частині циклу, так і під час роботи на базі стажування. З урахуванням сучасних підходів і принципів доказової медицини значним чином переглянуто перелік маніпуляцій, що повинен навчитись та виконувати лікар-інтерн. Із

переліку вилучені навички, що не використовуються у сучасних умовах, а залишилися лише як історичний факт. У той же час більше уваги приділено тим напрямкам, що визнані в медичній практиці в усьому світі.

Переглянуті також теми рефератів, що пропонуються для відпрацювання у молодих спеціалістів вміння користуватися сучасною літературою, світовими базами даних, інтернетом тощо. Цей розділ навчання розвиває здібності до осмислення, зростання активності. Протягом трьох років лікар-інтерн повинен підготувати 22 реферати по запропонованих кафедрою темах. Підготовка лікарів-інтернів на базах стажування теж регламентована методичною розробкою (2014). Підготовка проводиться під керівництвом найбільш досвідчених фахівців: завідувачі відділень, лікарі з вищою та першою кваліфікаційними категоріями. Лікарі-інтерни протягом усіх років ведуть щоденник, який відображає активність лікаря в обраній спеціальності. По закінченні курсу навчання лікарі-інтерни підлягають атестації на визначення знань та якості набутих практичних навичок (згідно переліку у програмі) з присвоєнням їм звання лікаря-спеціаліста у встановленому МОЗ України порядку.

Графік навчального процесу

Рік навчання	МІСЯЦІ											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I-й	Б	К	К	К	К	К	К	Б	Б	Б	Б	В
II-й	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	К	В
III-й	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	

Всього: 33 місяці (5148 навчальних годин),

В тому числі: заняття на кафедрі (К) – 12 міс. (1872 навч. год.)

заняття на базі стажування (Б) – 21 міс. (3276 навч. год.)

Перший рік навчання: К – 6 міс. (936 год.), Б – 5 міс. (780 год.)

Другий рік навчання: К – 4 міс. (624 год.), Б – 7 міс. (1092 год.)

Третій рік навчання: К – 2 міс. (188 год.), Б – 9 міс. (1404 год.)

К - кафедра

Б – база стажування

В - відпустка

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА ІНТЕРНАТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ"

А. Перший очний цикл навчання

Тривалість - 6 місяців (936 год.)

Код курсу	Код розділу	Назва курсу та розділу	Кількість учбових годин			Всього
			Лекції	Семінари	Практичні заняття	
01		Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні	6	14	34	54
	1.1.	Основи охорони репродуктивного здоров'я та організація акушерсько-гінекологічної служби.	2	-	-	2
	1.2.	Організація амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги.	-	1	3	4
	1.3.	Організація стаціонарної акушерсько-гінекологічної допомоги.	-	2	2	4
	1.4.	Організація спеціалізованої акушерсько-гінекологічної допомоги. Регіоналізація акушерсько-гінекологічної допомоги.	-	1	3	4
	1.5.	Роль сімейного лікаря в наданні акушерсько-гінекологічної допомоги населенню.	-	-	2	2
	1.6.	Організація служби планування сім'ї: структура, мета, завдання. Актуальність ПС для збереження репродуктивного здоров'я. Нормативно-правове забезпечення послуг з планування сім'ї.	2	-	-	2
	1.7.	Обліково-звітна документація та показники репродуктивного здоров'я.	-	2	6	8
	1.8.	Втрата працездатності та реабілітація.	-	2	2	4
	1.9.	Нормативно-правове забезпечення організації охорони репродуктивного здоров'я населення.	-	2	-	2
	1.10.	Основи консультування. Етика та деонтологія лікаря.	2	4	14	20
	1.11.	Просвітницька робота з населенням.	-	-	2	2
02		Клінічна анатомія та фізіологія органів малого таза	-	-	8	8
	2.1.	Анатомія та фізіологія статевих органів.	-	-	4	4
	2.2.	Анатомо-фізіологічні зміни в статевих органах жінок у зв'язку з вагітністю.	-	-	4	4
03		Основні методи обстеження в акушерстві і гінекології	-	16	30	46
	3.1.	Клінічні та лабораторні методи обстеження.	-	2	2	4
	3.2.	Методи визначення стану плода (КТГ, біофізичний	-	4	6	10

		профіль, доплерометрія тощо).				
	3.3.	Рентгенологічні методи дослідження.	-	-	2	2
	3.4.	Ультразвукові методи дослідження.	-	4	4	8
	3.5.	Кольпоскопія.	-	-	8	8
	3.6.	Ендоскопічні методи дослідження.	-	-	4	4
	3.7.	Функціональні методи дослідження в гінекології.	-	4	4	8
	3.1-7.	Контрольне заняття: Основні методи обстеження в акушерстві і гінекології.	-	2	-	2
05		Фізіологічне акушерство	2	12	40	54
	5.1.	<i>Фізіологія вагітності</i>				
	5.1.1.	Фізіологічні зміни в організмі жінки при вагітності.	-	2	2	4
	5.1.2.	Розвиток плідного яйця в залежності від терміну вагітності. Ендокринологія ембріонального та фетального періодів.	2	2	2	6
	5.1.3.	Діагностика вагітності в різні терміни.	-	-	2	2
	5.1.4.	Клінічний перебіг вагітності по триместрах.	-	-	4	4
	5.1.5.	Пренатальна діагностика в різні терміни гестації.	-	2	4	6
	5.1.6.	Ведення фізіологічної вагітності по триместрах.	-	-	4	4
	5.1.	Контрольне заняття: Діагностика та ведення фізіологічної вагітності.	-	2	-	2
	5.2.	<i>Фізіологія пологів</i>				
	5.2.1.	Фізіологічні зміни в організмі жінки у зв'язку з пологами.	-	-	2	2
	5.2.2.	Жіночий таз в акушерському відношенні. Плід як об'єкт пологів.	-	-	4	4
	5.2.3.	Фізіологія скоротливої функції матки в пологах.	-	-	2	2
	5.2.4.	Клінічний перебіг фізіологічних пологів.	-	-	2	2
	5.2.5.	Ведення фізіологічних пологів.	-	-	4	4
	5.3.	<i>Фізіологія післяпологового періоду</i>				
	5.3.1.	Перебіг та ведення нормального післяпологового періоду. Консультування щодо методів контрацепції в післяпологовому періоді. Принципи грудного вигодовування.	-	2	8	10
	5.2-3.	Контрольне заняття: Ведення фізіологічних пологів, післяпологового періоду. Методи контрацепції після пологів.	-	2	-	2
06		Аntenатальна охорона плода і перинатальна патологія	8	22	42	72
	6.1.	Аntenатальна охорона плода та імунологічні взаємини матері і плода. Імуноконфліктна вагітність.	2	2	4	8
	6.2.	Невиношування вагітності у різні терміни гестації. Профілактика передчасних пологів.	2	2	8	12
	6.3.	Діагностика і ведення передчасних пологів.	-	2	6	8
	6.2-3.	Контрольне заняття: Невиношування вагітності та ведення передчасних пологів.	-	4	-	4
	6.4.	Переношування вагітності.	-	2	4	6
	6.5.	Дистрес плода та затримка розвитку плода.	2	4	6	12
	6.6.	Пологова травма плода та новонародженого.	-	-	4	4
	6.7.	Реанімація та інтенсивна терапія новонародженого.	-	-	4	4

	6.8.	Аntenатальні шкідливі фактори (споживання наркотиків, алкоголю, куріння тощо). Фармопіка та медикаментозна терапія під час вагітності.	2	4	6	12
	6.1., 6.4-8.	Контрольне заняття: Антенатальна охорона плода і перинатальна патологія.	-	2	-	2
07		Патологічне і оперативне акушерство	-	2	52	54
	7.1	<i>Фантомний курс</i>				
	7.1.1.	Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.	-	-	8	8
	7.1.2.	Неправильні передлежання та вставлення голівки плода (розгинальні, асинклітичні, високе пряме, середнє та низьке поперечне).	-	-	10	10
	7.1.3.	Неправильні положення плода: діагностика, ведення пологів, ускладнення.	-	-	12	12
	7.1.4.	Тазові передлежання плода: класифікація, біомеханізм пологів, акушерська допомога, ведення пологів, ускладнення для матері і плода.	-	-	10	10
	7.1.5.	Вузькі тази та особливості біомеханізмів пологів. Класифікація, діагностика. Клінічний перебіг та ведення пологів при функціонально та анатомічно звужених тазах.	-	-	12	12
	7.1.	Контрольне заняття: "Фантомний курс".	-	2	-	2
	7.2.	<i>Патологічне акушерство</i>	2	6	10	18
	7.2.1.	Багатоплідна вагітність. Вedenня вагітності та пологів.	-	4	4	8
	7.2.2.	Аномалії пологової діяльності.	2	2	6	10
	7.3.	<i>Оперативне акушерство</i>	2	8	26	36
	7.3.1.	Акушерський поворот. Зовнішній поворот плода на голівку.	-	-	4	4
	7.3.2.	Екстракція плода за тазовий кінець.	-	-	4	4
	7.3.3.	Вакуум-екстракція плода.	-	-	4	4
	7.3.4.	Акушерські щипці.	-	-	4	4
	7.3.5.	Кесарський розтин у сучасному акушерстві.	2	4	6	12
	7.2.7.	Плодоруйнуючі операції (ембріотомія, краніотомія).	-	-	4	4
	7.2-3	Контрольне заняття: Патологічне і оперативне акушерство.	-	4	-	4
09		Кровотечі в акушерстві. Шок і невідкладні стани в акушерстві та гінекології	6	12	36	54
	9.1.	Кровотечі під час вагітності.	1	2	4	7
	9.2.	Кровотечі під час пологів.	1	2	4	7
	9.3.	Кровотечі в ранньому та пізньому післяпологовому періоді.	-	-	8	8
	9.4.	Шок і невідкладні стани в акушерстві та гінекології.	2	-	-	2
	9.4.1.	Геморагічний шок.	-	-	8	8
	9.4.2.	ДВЗ синдром.	2	2	6	10
	9.4.3.	Емболія навколоплідними водами.	-	2	6	8
	9.1-4.	Контрольне заняття: Кровотечі в акушерстві та гінекології.	-	4	-	4

10		Гестози	2	6	28	36
	10.1.	Ранні гестози: етіологія, класифікація, клініка, діагностика. Лікування, тактика ведення вагітності.	-	-	4	4
	10.2.	Гіпертензивні розлади. Преeklampсія. Eklampсія.	1	2	4	7
	10.2.1.	Етіологія, класифікація, клініка, діагностика.	1	2	4	7
	10.2.2.	Лікування преeklampсії. Тактика ведення вагітності та пологів.	-	-	8	8
	10.2.3.	Інтенсивна терапія тяжких форм преeklampсії, eklampсії.	-	-	8	8
	10.2.	Контрольне заняття: Гіпертензивні розлади, преeklampсія, eklampсія.	-	2	-	2
11		Травматизм в акушерстві та гінекології	2	4	30	36
	11.1.	Травматизм в акушерстві.	2	-	-	2
	11.1.1.	Розриви зовнішніх статевих органів, піхви, шийки матки в пологах.	-	-	6	6
	11.1.2.	Розриви матки під час вагітності та в пологах.	-	2	10	12
	11.1.3.	Гематоми в акушерстві та гінекології.	-	-	8	8
	11.2.	Травматизм при акушерських та гінекологічних операціях.	-	-	6	6
	11.1-2.	Контрольне заняття: Травматизм в акушерстві та гінекології.	-	2	-	2
13		Ендокринологія в акушерстві та гінекології	6	10	20	36
	13.1.	Нейрогуморальна регуляція репродуктивної функції.	2	-	-	2
	13.2.	Розлади менструальної функції.	-	4	4	8
	13.2.1.	Аменорея: класифікація, діагностика, лікування.	2	2	8	12
	13.2.2.	Дисфункціональні маткові кровотечі: овуляторна, ановуляторна. Дисменорея.	2	2	8	12
	13.1-2.	Контрольне заняття: Розлади менструальної функції.	-	2	-	2
14		Запальні захворювання в акушерстві та гінекології	-	6	12	18
	14.1.	Біоценоз піхви. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів. Біоциноз піхви.	-	2	6	8
	14.2.	Запальні захворювання органів малого тазу: діагностика та лікування. Профілактика ІПСШ.	-	2	6	8
	14.1-2.	Контрольне заняття: Запальні захворювання жіночих статевих органів.	-	2	-	2
15		Оперативна гінекологія	-	6	30	36
	15.1.	Передопераційна підготовка.	-	2	-	2
	15.2.	Діагностичні та лікувальні операції.	-	-	4	4
	15.3	Переривання вагітності в ранні терміни (методи та ускладнення). Показання до переривання вагітності від 12 до 22 тижнів, методи, ускладнення. Консультування щодо методів контрацепції після аборту.	-	2	6	8
	15.4.	Техніка оперативних втручань на матці.	-	2	6	8
	15.5.	Техніка оперативних втручань на придатках матки.	-	-	6	6

	15.6.	Інтенсивна терапія та профілактика ускладнень в післяопераційному періоді.	-	-	6	6
	15.1-6.	Контрольне заняття: Оперативна гінекологія.	-	2	-	2
16		Передракові захворювання та пухлини репродуктивних органів	4	8	24	36
	16.1.	Фонові та передракові захворювання зовнішніх жіночих статевих органів і шийки матки.	-	2	8	10
	16.2.	Гіперпластичні процеси ендометрія.	2	2	8	12
	16.3.	Дисгормональні захворювання молочних залоз.	2	2	8	12
	16.1-3.	Контрольне заняття: Фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів.	-	2	-	2
19		Планування сім'ї.	4	6	26	36
	19.1.	Консультації з питань ПС та вибору методу контрацепції: види, переваги, процес консультації, етапи консультації.	-	-	6	6
	19.2.	Методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки, необхідне обстеження перед початком використання, початок використання, режим використання, побічні ефекти, інструкції для пацієнтки.	4	-	6	10
	19.3.	Медичні критерії прийнятності методів контрацепції (ВООЗ).	-	-	4	4
	19.4.	Методи контрацепції відповідно до періодів життя, консультації цільових груп.	-	-	2	2
	19.5.	Методи контрацепції для окремих груп (екстрагенітальна патологія, підлітки тощо.).	-	2	4	6
	19.6.	Профілактика ПІСШ у системі ПС.	-	2	4	6
	19.1-6.	Контрольне заняття: Планування сім'ї.	-	2	-	2
		Базовий контроль знань	-	2	-	2
		Підсумковий контроль знань за 1 рік навчання	-	4	-	4
		Всього за 1-й рік навчання	44	144	448	636
		Суміжні дисципліни				
		Невідкладні стани (КРОК-3)				156
		Клінічна фармакологія.				12
		Анестезіологія і реаніматологія.				12
		Онкогінекологія				6
		Медична генетика.				12
		Оперативна хірургія.				18
		Неонатологія.				18
		Трансплантологія.				6
		Протидія насильству в сім'ї				6
			Разом			246
		Додаткові програми				
		Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях.				6
		ВІЛ і вірусні гепатити.				6
		Радіаційна медицина.				6

		Особливо небезпечні інфекції.				12
		Клінічна імунологія.				12
		Туберкульоз.				6
		Медична інформатика.				6
			Разом			54
		ВСЬОГО				936

Б. Другий очний курс навчання

Тривалість - 4 місяці (624 год.)

Код курсу	Код розділу	Назва курсу та розділу	Кількість учбових годин			Всього
			Лекції	Семинари	Практичні заняття	
03		Основні методи обстеження в акушерстві і гінекології	-	2	16	18
	3.8.	Кольпоцервікоскопія, прицільна біопсія шийки матки.	-	-	12	12
	3.9.	Сучасні ендоскопічні діагностично - лікувальні методи (гістеро-, лапароскопічні).	-	2	4	6
04		Знеболення в акушерстві і гінекології	2	4	12	18
	4.1.	Знеболення в акушерстві (знеболення пологів, малих акушерських операцій, кесарева розтину тощо).	2	-	10	12
	4.2.	Знеболення в гінекології (при виконанні діагностичних операцій та абортів, лапароскопії, лапаротомії тощо).	-	-	2	2
	4.3.	Післяопераційне знеболювання.	-	2	-	2
	4.1-3.	Контрольне заняття: Знеболення в акушерстві і гінекології.	-	2	-	2
07		Патологічне і оперативне акушерство	2	14	56	72
	7.2.	<i>Патологічне акушерство</i>				
	7.2.2.	Аномалії пологової діяльності	-	-	6	6
	7.2.3.	Передчасний розрив навколоплідних оболонок. Діагностика, лікування, акушерська тактика, ускладнення.	-	4	6	10
	7.2.4.	Неправильні передлежання та вставлення голівки плода.	-	-	6	6
	7.2.5.	Клінічний перебіг вагітності, діагностика та ведення пологів при звужених тазях.	-	-	6	6
	7.2.6.	Перебіг та ведення пологів при тазових передлежаннях плода.	-	-	6	6
	7.3.	<i>Оперативне акушерство</i>				
	7.3.1.	Неправильні положення плода. Акушерський поворот.	-	-	6	6
	7.3.4.	Акушерські щипці.	-	-	6	6
	7.3.5.	Кесарів розтин в сучасному акушерстві.	-	2	6	8
	7.3.6.	Пологи у жінок з рубцем на матці.	2	4	8	14
	7.2-3.	Контрольне заняття: Патологічне і оперативне акушерство.	-	4	-	4
08		Екстрагенітальні захворювання в акушерстві	8	32	68	108

	8.1.	Вагітність та захворювання серцево-судинної системи/вади серця.	2	4	10	16
	8.2.	Вагітність та захворювання органів дихання.	-	2	6	8
	8.3.	Вагітність та захворювання органів травної системи, печінки та жовчного міхура.	-	2	6	8
	8.4.	Вагітність та хвороби сечовивідних шляхів.	-	4	6	10
	8.5.	Ендокринна патологія та вагітність.	2	4	10	16
	8.6.	Вагітність та захворювання крові.	-	4	10	14
	8.7.	Інфекційні захворювання у матері і вагітність. Перинатальні інфекції. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.	4	4	12	20
	8.8.	Вагітність та захворювання інших органів.	-	4	8	12
	8.1-8.	Контрольне заняття: Вагітність і екстрагенітальна патологія.	-	4	-	4
12		Гінекологія дитячого віку	4	18	32	54
	12.1.	Фізіологічні особливості розвитку репродуктивної системи.	2	4	4	10
	12.2.	Розлади менструальної функції.	-	2	6	8
	12.3.	Затримка та передчасне статеве дозрівання.	2	4	6	12
	12.4.	Аномалії розвитку статевих органів.	-	2	4	6
	12.5.	Запальні захворювання статевих органів.	-	2	6	8
	12.6.	Статеве виховання та особливості контрацепції у підлітків.	-	2	6	8
	12.1-6.	Контрольне заняття: Гінекологія дитячого віку.	-	2	-	2
13		Ендокринологія в акушерстві та гінекології	4	8	42	54
	13.2.1.	Аменорея.	-	2	8	10
	13.2.2.	ДМК: овуляторні та ановуляторні	-	2	10	12
	13.3.	Нейроендокринні синдроми: передменструальний, менопаузальний, синдром полікістозних яєчників, синдром Шихана, синдром Сімонса, гіперпролактинемія.	4	-	24	28
	13.2-3.	Контрольне заняття: Ендокринологія в акушерстві та гінекології.	-	4	-	4
14		Септичні захворювання в акушерстві та гінекології	6	6	42	54
	14.3.	Гнійно-септичні післяпологові ускладнення.	-	2	10	12
	14.4.	Перитоніт після кесарева розтину.	2	-	10	12
	14.5.	Септичний шок	2	-	12	14
	14.6.	Гнійно-септичні захворювання в гінекології.	2	-	8	10
	14.7.	Лактаційний мастит.	-	2	2	4
	14.3-7.	Контрольне заняття: Гнійно-септичні захворювання в акушерстві та гінекології.	-	2	-	2
15		Оперативна гінекологія	2	10	96	108
	15.1.	Передопераційна підготовка хворих з екстрагенітальною патологією.	-	2	6	8
	15.2.	Діагностичні операції.	-	-	10	10
	15.3.	Операції при доброякісних пухлинах матки.	-	-	14	14
	15.4.	Операції при доброякісних пухлинах яєчників.	-	-	10	10

	15.5.	Позаматкова вагітність (консервативне та оперативне лікування).	-	-	12	12
	15.6.	Операції при злоякісних пухлинах статевих органів.	-	-	10	10
	15.7.	Методи оперативного лікування при ретродевіаціях матки, опущенні стінок вагіни і шийки матки, випадінні матки. Операції на шийці матки.	-	-	12	12
	15.8.	Оперативні втручання при аномаліях розвитку жіночих статевих органів.	-	-	10	10
	15.9.	Діагностика ускладнень при гінекологічних операціях.	2	2	4	8
	15.10.	Інтенсивна терапія та профілактика ускладнень в післяопераційному періоді.	-	2	8	10
	15.1-10.	Контрольне заняття: Оперативна гінекологія.	-	4	-	4
16.		Передракові захворювання та пухлини репродуктивних органів	-	22	44	66
	16.4.	Рак шийки матки.	-	4	8	12
	16.5.	Рак ендометрія.	-	4	8	12
	16.6.	Пухлинні захворювання яєчників.	-	4	14	16
	16.7.	Стромальні пухлини матки.	-	4	10	14
	16.8.	Рак молочних залоз.	-	4	4	8
		Контрольне заняття: Передракові захворювання та пухлини репродуктивних органів.		2	-	2
19		Неплідність	4	12	38	56
	19.1.	Принципи обстеження подружньої пари при неплодності.	2	2	10	14
	19.2.	Ендокринна неплодність.	2	2	10	14
	19.3.	Трубно-перитонеальний фактор неплодності.	-	2	8	10
	19.4.	Матковий фактор неплодності.	-	2	4	6
	19.5.	Імунологічні фактори неплодності.	-	2	6	8
		Контрольне заняття: Неплідність.	-	4	-	4
		Підсумковий контроль знань та практичних навичок за 2-й рік	-	16	-	16
		Всього за 2-й рік навчання	32	146	446	624

В. Третій очний цикл навчання

Тривалість - 2 місяці (188 год.)

Код курсу	Код розділу	Назва курсу та розділу	Кількість учбових годин			Всього
			Лекції	Семінари	Практичні заняття	
09		Кровотечі в акушерстві. Шок і невідкладні стани в акушерстві та гінекології	-	6	12	18
	9.4.1.	Геморагічний шок.	-	2	4	6
	9.4.2.	ДВЗ синдром.	-	2	4	6
	9.4.3.	Емболія навколоплідними водами.	-	2	4	6
10		Гестози	-	8	10	18
	10.2.	Гіпертензивні розлади. Преєклампсія. Еклампсія.	-	-	2	2
	10.2.1.	Етіологія, класифікація, клініка, діагностика.	-	2	2	4
	10.2.2.	Лікування преєклампсії. Тактика ведення вагітності та пологів.	-	2	2	4
	10.2.3.	Інтенсивна терапія тяжких форм преєклампсії, еклампсії.	-	2	4	6
	10.2.	Контрольне заняття: Кровотечі в акушерстві. Гіпертензивні розлади.	-	2	-	2
16		Передракові захворювання і пухлини репродуктивних органів	2	6	10	18
	16.1.	Передракові захворювання жіночих статевих органів.	-	-	2	2
	16.9.	Дисгормональні захворювання та рак молочних залоз.	-	2	2	4
	16.10.	Трофобластична хвороба.	2	2	6	10
	16.1, 16.9.	Контрольне заняття: Передракові захворювання репродуктивних органів.	-	2	-	2
17		„Гострий” живіт в акушерстві і гінекології	4	6	20	30
	17.1.	„Гострий” живіт в акушерстві.	2	2	12	16
	17.2.	„Гострий” живіт в гінекології.	2	2	8	12
	17.1-2.	Контрольне заняття: „Гострий” живіт в акушерстві і гінекології.	-	2	-	2
18		Ендометріоз	4	8	6	18
	18.1.	Внутрішній ендометріоз.	2	2	2	6
	18.2.	Зовнішній ендометріоз.	2	2	4	8
	18.3.	Екстрагенітальний ендометріоз.	-	2	-	2
	18.1-3.	Контрольне заняття: Ендометріоз.	-	2	-	2
19		Неплідність та планування сім'ї	-	10	26	36
	19.1-5.	Неплідність: класифікація, діагностика, лікування.	-	-	4	4
	19.6.	Сучасні допоміжні репродуктивні технології в	-	4	4	8

		лікуванні неплідності.				
	19.1.	Консультації з питань ПС та вибору методу контрацепції: види, переваги, процес консультації, етапи консультації. Методи контрацепції відповідно до періодів життя, консультації цільових груп.	-	-	8	8
	19.3.	Методи контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди, методи розпізнавання фертильності, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція.	-	-	4	4
	19.5.	Вибір методів контрацепції для жінок з медичними проблемами.	-	2	6	8
	19.1- 6.	Контрольне заняття: Неплідність.	-	2	-	2
	19.1, 3, 5.	Контрольне заняття: Планування сім'ї.	-	2	-	2
20		Військово-спеціальна підготовка	-	12	24	36
	20.1.	Особливості надання акушерсько-гінекологічної допомоги в військових умовах.	-	6	6	12
	20.2.	Надання акушерсько-гінекологічної допомоги при вогнепальних пошкодженнях.	-	-	6	6
	20.3.	Надання акушерсько-гінекологічної допомоги при хімічних ураженнях.	-	-	6	6
	20.4.	Надання акушерсько-гінекологічної допомоги при радіаційних ураженнях.	-	-	6	6
	20.1-4.	Контрольне заняття з питань військово-спеціальної підготовки.	-	6	-	6
		Заключний комп'ютерний контроль	-	6	-	6
		Іспит та залік з практичних навичок	-	8	-	8
		Всього за 3-й рік навчання	10	70	108	188
		ВСЬОГО ЗА ТРИ РОКИ НАВЧАННЯ	86	360	1002	1748
		- з суміжними і додатковими програмами (300 год.)				

ПЛАН НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА БАЗАХ СТАЖУВАННЯ

1-й рік – 5 місяців

2-й рік – 7 місяців

3-й рік – 9 місяців

Всього – 21 місяць

Розподіл часу для роботи в різних відділеннях бази стажування

Жіноча консультація – 5 місяців

Акушерське відділення – 8 місяців

Гінекологічне відділення – 8 місяців

ПЕРЕЛІК ТА КІЛЬКІСТЬ МАНІПУЛЯЦІЙ, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН ВИКОНАТИ,
ПРАЦЮЮЧИ В ЖІНОЧІЙ КОНСУЛЬТАЦІЇ

№	Назва	Кількість
1.	Уміти зібрати і оцінити анамнестичні дані відносно загальних та специфічних функцій жіночого організму	200
2.	Провести обстеження органів грудної і черевної порожнини	200
3.	Провести спеціальне гінекологічне обстеження: взяти мазки для цитологічного та бактеріологічного дослідження	200
4.	Провести обстеження вагітної в ранні і пізні терміни:	200
	- вагінальне обстеження	200
	- визначення терміну вагітності в 1 триместрі	200
	- застосування прийомів Леопольда в II-III триместрах	200
	- вислуховування серцебиття плода	200
	- проведення кадіомоніторингу серцевої діяльності плода	200
5.	Ведення гравідограми	200
6.	Визначення 30-тижневого терміну вагітності, оформлення допологової відпустки та обмінної карти	150
7.	Діагностика акушерської патології та визначення показань до госпіталізації	75
8.	Визначення і ведення диспансерної групи гінекологічних хворих	125
9.	Кольпоскопія	75
10.	Біопсія шийки матки	20
11.	Кріо, лазерна та радіохвильова деструкція шийки матки	20
12.	Метросальпінгографія	10
13.	Консультації з питань планування сім'ї	200
14.	Переривання вагітності у першому триместрі(медикаментозний аборт, МВА)	20
15.	Взяття аспірату із порожнини матки для цитологічного дослідження	20
16.	Ведення паспорта лікарської дільниці: обчислення та аналіз основних показників роботи жіночої консультації	1
17.	Ведення медичної документації	200

РЕФЕРАТИ, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН НАПИСАТИ, ПРАЦЮЮЧИ В ЖІНОЧІЙ
КОНСУЛЬТАЦІЇ

№	Назва
1.	Анемії вагітних.
2.	Імунологічні конфлікти при вагітності.
3.	Фонові та передракові захворювання шийки матки.
4.	Сучасні підходи до ранньої діагностики захворювань молочної залози.
5.	Сучасні методи контрацепції.
6.	Урогенітальні інфекції.

ПЕРЕЛІК ТА КІЛЬКІСТЬ МАНІПУЛЯЦІЙ, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН ВИКОНАТИ,
ПРАЦЮЮЧИ В АКУШЕРСЬКИХ ВІДДІЛЕННЯХ

№	Назва	Кількість
А. ПРИЙМАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ		
1.	Зовнішнє обстеження вагітних та гінекологічних хворих	70
2.	Спеціальне обстеження вагітних та гінекологічних хворих	70
3.	Оформлення медичної документації з орієнтовним планом лікування у відповідному стаціонарі	70
Б. ПОЛОГОВИЙ БЛОК		
1.	Зовнішнє обстеження роділь	150
2.	Спеціальні методи обстеження роділь:	150
	- внутрішнє акушерське обстеження	150
	- проведення кардіомоніторного спостереження	150
3.	Ведення фізіологічних пологів в різних позиціях:	150
	- оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар	150
	- дотримання теплового ланцюжка	150
	- активне ведення III періоду пологів	150
	- визначення цілісності плаценти та об'єму крововтрати	150
	- огляд пологових шляхів	150
	- ведення партограми	150
	- підтримка виключно грудного вигодовування новонародженого (раннє прикладання новонародженого до грудей)	150
	- оформлення історій фізіологічних пологів та історій розвитку новонародженого	150
4.	Ведення пологів при тазовому передлежанні:	20
	- діагностика	20
	- ведення I періоду пологів	15
	- надання ручної допомоги при тазовому передлежанні	5
	- надання класичної ручної допомоги	5
5.	Епізіотомія	20
6.	Відновлення пологових шляхів після розривів, епізіотомії	10
7.	Ручне відділення плаценти та видалення посліду	10
8.	Зовнішній масаж матки	10
9.	Переливання крові та кровозамінників	20
10.	Кесарський розтин	
	- асистенції	50
	- операції	5
11.	Реанімація новонародженого	15
В. ПІСЛЯПОЛОГОВЕ ВІДДІЛЕННЯ		
1.	Визначення інволюції матки відповідно до дня післяпологового періоду	150
2.	Консультації з питань грудного вигодовування	150
3.	Ведення післяопераційного періоду після кесарева розтину	25

4.	Визначення критеріїв виписки породіль	150
5.	Консультавання породіль з питань післяпологової контрацепції	150
Г. ПАЛАТА ПАТОЛОГІЇ ВАГІТНОСТІ		
1.	Кардіотокографія	60
2.	Оцінка стану плода.	60
3.	Проведення профілактики РДС плода	20
4.	Визначення зрілості шийки матки	20
5.	Ведення вагітних з екстрагенітальною патологією та ускладненнями вагітності	30

РЕФЕРАТИ, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН НАПИСАТИ, ПРАЦЮЮЧИ В АКУШЕРСЬКИХ ВІДДІЛЕННЯХ

№	Назва
1.	Профілактика передчасних пологів.
2.	Дискоординована пологова діяльність (діагностика, лікування).
3.	Розриви матки.
4.	Передлежання плаценти: сучасні методи діагностики і ведення вагітних.
5.	Передчасне відшарування плаценти.
6.	Синдром затримки росту плода.
7.	Гострий апендицит при вагітності.
8.	Сечокам'яна хвороба: ведення вагітності.
9.	Ведення багатоплідної вагітності.

ПЕРЕЛІК ТА КІЛЬКІСТЬ МАНІПУЛЯЦІЙ, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН ВИКОНАТИ, ПРАЦЮЮЧИ У ГІНЕКОЛОГІЧНОМУ ВІДДІЛЕННІ

№	Назва	Кількість
1.	Проведення парацервікальної анестезії	10
2.	Діагностичне роздільне вишкрібання матки.	30
3.	Пункція черевної порожнини через заднє склепіння	10
4.	Штучне переривання вагітності у першому триместрі	20
5.	Консультавання з питань післяабортної контрацепції	50
6.	Видалення залишків плідного яйця при неповному аборті	30
7.	Операція тубектомії з приводу позаматкової вагітності	5
8.	Операція оваріоектомії з приводу кісти	5
9.	Суправагінальна ампутація матки без придатків і з придатками (асистенція)	20
10.	Видалення кісти бартолінієвої залози	2
11.	Участь в інших гінекологічних операціях (асистенція)	40
12.	Зняття швів	40
13.	Метросальпінгографія	5
14.	Визначення групи крові	50
15.	Гемотрансфузія	50

РЕФЕРАТИ, ЯКІ ІНТЕРН ПОВИНЕН НАПИСАТИ, ПРАЦЮЮЧИ В ГІНЕКОЛОГІЧНОМУ ВІДДІЛЕННІ

№	Назва
1.	ДРТ в лікуванні неплідності.
2.	Сучасні методи контрацепції.
3.	Безпечний аборт.
4.	Диференційна діагностика гострого живота в гінекології.
5.	Клімактеричний синдром: діагностика, принципи замісної терапії та альтернативні методи лікування.
6.	Гіперпролактинемія: діагностика, лікування, ведення вагітності.
7.	Діагностика та лікування інфекцій, що передаються статевим шляхом (уточнення інфекції проводиться викладачем).

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЛІКАРЯ АКУШЕРА - ГІНЕКОЛОГА ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

ЗНАТИ:

1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти в сфері охорони здоров'я населення України.
2. Організаційну структуру акушерсько-гінекологічної служби, державні та відомчі документи, які регламентують діяльність акушерсько-гінекологічної служби України.
3. Основні показники діяльності акушерсько-гінекологічної служби, методику їх обчислення.
4. Основні компоненти репродуктивного здоров'я та фактори, що його визначають. Показники РЗ, що рекомендовані ВООЗ.
5. Структуру та завдання служби планування сім'ї. Нормативно - правове забезпечення питань плануванні сім'ї.
6. Основи консультування: визначення консультування, види та типи, техніки консультування. Консультування з питань планування сім'ї: види, переваги, процес консультування.
7. Анатомію та фізіологію жіночих статевих органів у віковому аспекті та в зв'язку з вагітністю.
8. Перебіг фізіологічної вагітності, нормальних пологів та післяпологового періоду.
9. Фізіологію менструальної функції жінок.
10. Ускладнення вагітності з розумінням етіології, патогенезу, симптоматики, діагностики, у т.ч. диференціальної, методів лікування та профілактики, ведення патологічної вагітності.
11. Діагностику патологічного перебігу пологів, визначення показань для проведення оперативних пологів та операції кесарева розтину.
12. Сучасні методи контрацепції.

13. Медичні критерії прийнятності використання методів контрацепції ВООЗ.
14. Загальні та спеціальні методи обстеження в акушерстві та гінекології.
15. Принципи асептики і антисептики в акушерстві та гінекології, інфекційний контроль в лікувальному закладі. Особливості санітарно - епідеміологічного режиму в акушерсько-гінекологічних закладах.
16. Принципи та методи знеболювання в акушерстві і гінекології.
17. Організацію та проведення профілактичних медичних обстежень жінок.
18. Особливості ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду у жінок з екстрагенітальною патологією.
19. Принципи і методи допомоги при невідкладних станах.
20. Принципи медикаментозної терапії під час вагітності, запобігання поліпрагмазії.
21. Гінекологічні хвороби (етіологія, патогенез, клініка, диференційна діагностика, методи лікування та профілактика).
22. Принципи фармакотерапії гінекологічних захворювань, основні групи медикаментозних засобів.
23. „Гострий живіт” в акушерстві та гінекології, диференційна діагностика з гострою хірургічною патологією.
24. Основи інтенсивної терапії та реанімації, інфузійно-трансфузійної терапії, принципи передопераційної підготовки і післяопераційного ведення хворих.
25. Основи профілактики, своєчасної діагностики та лікування злоякісних утворень статевих органів жінки.
26. Методи профілактики та лікування запальних захворювань в гінекології, в тому числі захворювань, що передаються статевим шляхом.
27. Принципи діагностики ВІЛ-інфікування, оформлення медичної документації та профілактики вертикальної трансмісії ВІЛ.
28. Форми медичної документації акушерсько-гінекологічної служби і правила їх оформлення.
29. Принципи та методологію статевого виховання підлітків.
30. Визначення та принципи експертизи тимчасової непрацездатності в гінекології.
31. Методи реабілітації гінекологічних хворих.

ВМІТИ:

- 1 Зібрати анамнез, провести обстеження вагітної та гінекологічної хворої, оцінити стан пацієнтки, визначити послідовність та обсяг додаткового обстеження та лікування.
2. Діагностувати та надати необхідну допомогу при невідкладних станах: гостра крововтрата, геморагічний шок, еклампсія, тромбоемболія, ДВЗ - синдром, септичний шок, гіпо- та гіперглікемічні стани тощо.

3. Визначити показання до госпіталізації вагітної або пацієнтки з гінекологічним захворюванням.

4. Оформляти медичну документацію.

5. Проводити консультування з питань підбору методів контрацепції, зокрема в післяпологовому та післяабортному періодах, провести оцінку пацієнтки щодо початку використання методу контрацепції; вміти користуватися зведеними таблицями медичних критеріїв прийнятності методів контрацепції ВООЗ.

6. Володіти безконтактною технікою введення ВМК.

7. Вести фізіологічну вагітність:

- визначити ознаки вагітності на ранніх термінах; розрахувати термін вагітності та попередню дату пологів;
- вести та оцінювати гравідограму;
- оцінити таз після його вимірювання; виміряти діагональну кон'юганту та провести визначення розміру істинної кон'юганти;
- оцінити стан вагітної та плода після огляду та результатів обстеження.

8. Діагностувати тазове передлежання плода, неправильне положення плода, розгинальні передлежання голівки плода, багатоводдя, багатопліддя.

9. Вести пологи:

- визначити ступінь зрілості шийки матки; початок пологів, виконати зовнішні і внутрішні акушерські дослідження, визначити фазу пологів;
- розробити план ведення пологів;
- оцінити динаміку пологової діяльності за допомогою партограми та провести корекцію пологової діяльності;
- оцінити загальний стан роділлі та плода (аускультация, КТГ) в динаміці пологів;
- оцінити стан новонародженого за шкалою Апгар;
- виконати базову реанімацію новонародженого;
- застосувати активне ведення III періоду пологів, визначити цілісність посліду;
- провести оцінку загальної крововтрати в пологах та ранньому післяпологовому періоді;
- дотримуватися умов „теплого ланцюжка”.

10. Оцінити стан плода за даними аускультативної серцебиття плода, кардіотокографії, ультразвукової фетометрії, доплерометрії, біофізичного профілю.

11. Визначити фактори ризику імунного конфлікту, показання та терміни проведення специфічної профілактики імунного конфлікту, встановити діагноз імунного конфлікту, визначити тактику ведення вагітності при імунному конфлікті.

12. Провести діагностику раннього гестозу, оцінити ступінь його тяжкості, провести лікування раннього гестозу.

13. Провести діагностику гіпертензивних розладів при вагітності, визначити ступінь тяжкості та призначити лікування прееклампсії, надати невідкладну допомогу при приступі еклампсії.

14. Визначати показання для госпіталізації при різних клінічних формах невиношування вагітності, призначити обстеження та лікування.

15. Встановити причину кровотечі при вагітності, в пологах, післяпологовому періоді, при гінекологічній патології та своєчасно надати необхідну допомогу.

16. Діагностувати і проводити етіопатогенетичну терапію гінекологічних захворювань.

17. Діагностувати фонові та передракові захворювання жіночих статевих органів, доброякісні та злоякісні пухлини статевих органів.

Виконати наступні маніпуляції та операції:

- бімануальне гінекологічне, внутрішнє акушерське та ректальне обстеження;
- кольпоскопію, кардіотокографію, метросальпінгографію і оцінити їх результати;
- провести забір матеріалу для проведення цитологічного, бактеріоскопічного, кольпоцитологічного дослідження;
- діагностичне вишкрібання слизової стінок порожнини матки;
- біопсію шийки матки;
- введення ВМК;
- аспірацію вмісту матки для цитологічного дослідження;
- метросальпінгографію;
- діатермо- і кріодеструкцію шийки матки;
- операцію штучного переривання вагітності;
- прийняти нормальні та ускладнені пологи з виконанням усіх необхідних маніпуляцій (епізіотомія; класична ручна допомога; вакуум-екстракція плода; огляд родових шляхів і зашивання розривів шийки матки, піхви, промежини; ручне відділення та виділення плаценти, ручна ревізію порожнини матки);
- внутрішньовенну інфузію та переливання крові;
- операцію кесарева розтину;
- ургентну лапаротомію при порушеній позаматковій вагітності, розриві або перекруті пухлини яєчника;
- лапаротомію з тимчасовим гемостазом при масивній акушерській кровотечі.

Рекомендована література:

1. Акушерство і гінекологія. Грищенко В.І., Щербина М.О. — Харків: підручник для лікарів-інтернів, 2011 - 427с.
2. Венцківський Б.М., Камінський В.В. Грищенко В.І. та інші Фізіологічне акушерство. Змістовний модуль. Навчальний посібник для студентів медичних факультетів Київ 2008 -93с.
3. Запорожан В.М., Цегельський М.Р.,Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах Одеський медуніверситет, 2005-420 с.
4. Кокрановское руководство: Беременность и роды (под. редакцией Сухих Г.Т. перевод с англ..) – Москва Логосфера 2010 -409 с.
5. Венцківський Б.М., Камінський В.В. Грищенко В.І. та інші Патологічне акушерство. Змістовний модуль. Навчальний посібник для студентів медичних факультетів Київ 2009 – 301 с.
6. Запорожан В.М. Акушерська патологія: Атлас: Навч. Посібник. В.М.Запорожан, В.П.Міщенко.- Одеса: Одеський медуніверситет, 2005.- 292 с
7. Венцківський Б.М., Камінський В.В, А.Я. Сенчук, О.О. Зелінський та інші Посібник "Невідкладні стани в акушерстві" 2011- 246 с.
8. Руководство по экстрагенитальной патологии у беременных. Шехтман М. М. 2005 - 816с.
9. Сидорова И.С. Методы исследования при беременности и в родах. Стандартные и новые технологии: Учебное пособие. 2005 – 128 с.
10. Радзинский В.Е. Акушерская агрессия 2011- 688 с.
11. Котвінkel Дж. (За ред.) Реанімація новонароджених: Підручник (перекл. з англ.). 2004 – 284 с.
12. Чернуха Е.А. Нормальный и патологический послеродовый период. 2006 – 272 с..
13. Навчальний посібник Ефективний антенатальний догляд Київ 2012- 506 с.
14. Сучасні аспекти планування сім'ї. Навчальний посібник Київ, 2012. – 307 с.
15. Методи контрацепції відповідно до періодів життя. Навчальний посібник. Київ -2013 – 255 с.
16. Планирование семьи. Универсальное руководство для поставщиков услуг по планированию семьи. ВОЗ 2008-2011
17. Медицинские критерии приемлемости для использования методов контрацепции. ВОЗ. Издание четвертое, 2009.
18. Свод практических рекомендаций по применению средств контрацепции. ВОЗ. Издание третье, 2008.
19. Основи консультування з питань репродуктивного та сексуального здоров'я: навчально-методичний посібник. Під загальною редакцією Б.М. Ворника. К. ВЦ «День печати», 2004. – 248 с.
20. Запорожан В.М., Чайка В.К., Маркін Л.Б. Акушерство і гінекологія у 4 томах національний підручник 2013.

21. Руководство к практическим занятиям по гинекологии /Под ред. В.Е. Радзинского. 2005
22. Айламазян Э.К. (Под ред.) Гинекология от пубертата до постменопаузы. 2004.
23. Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Гінекологічна патологія. Атлас: навчальний посібник. 2002.
24. Хворостухина С.А. Половые инфекции у женщин. 2008 – 126 с.
25. Запорожан В.М. Оперативна гінекологія: Навчальний посібник. Одеса: Одеський медуніверситет, 2006.- 292 с.
26. Айламазян Э.К., Рябцева И.Т. Неотложная помощь при экстремальных состояниях в гинекологии. 2003
27. Манухин И.Б. и др. (Под ред.) Клинические лекции по гинекологической эндокринологии. 2003
28. Зотов А.С., Белик Е.О. Мастопатии и рак молочной железы. 2005 – 112 с.
29. Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. - М.: Медицина, 1989.- 464 с
30. Комплексная борьба с раком шейки матки. Краткое практическое руководство. ВОЗ, 2010
31. Наказ МОЗ України від 29.11.2013 № 1030/102 „Про удосконалення системи планування сім’ї та охорони репродуктивного здоров’я в Україні,, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.12.2013 за №162/24694
32. Наказ МОЗ України від 21.01.2014 №59 „Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги з питань планування сім’ї,,
33. Наказ МОЗ України від 15.07.2011 № 417 "Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні"
34. Наказ МОЗ України від 31.12.2004 № 676 «Про затвердження клінічних протоколів акушерської та гінекологічної допомоги»
35. Наказ №583 МОЗ України від 15.12.2003 р. „Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги”. 2003.
36. Наказ №620 МОЗ України від 29.12.2003 р. „Про організацію надання стаціонарної акушерсько-гінекологічної та неонатологічної допомоги в Україні”. 2004.
37. Carulli G, Belizan J, Stamp G. Episiotomy for vaginal birth. Cochrane Database of Systematic Reviews, 2003, Issue 4.
38. Essential Antenatal, Perinatal and Postpartum Care. WHO EURO, Copenhagen, 2003.
39. Essential newborn Care and Breast feeding. WHO EURO, 2003
40. International Confederation of Midwives, International Federation of Gynaecology and Obstetrics. Joint statement management of the third stage of labour to prevent post-partum haemorrhage. The Hague: ICM, London, FIGO, 2003.

41. Pregnancy, Childbirth, Postpartum and Newborn Care: A guide for essential practice. WHO, Geneva, 2006.
42. Prendiville WJ, Elbourne D, McDonald S. Active versus expectant management in the third stage of labour. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2007, Issue 1.
43. Prevention and Treatment of Post-partum Haemorrhage: New Advances for Low Resource Settings. Joint Statement. International Confederation of Midwives (ICM) International Federation of Gynaecology and Obstetrics (FIGO), 2006.
44. RCOG Royal College of Obstetricians and Gynaecologists The Use of Electronic Fetal Monitoring – The use and interpretation of cardiotocography in intrapartum fetal surveillance Evidence-based. a. Clinical Guideline Number 8 – 2001.